Enderrock | Xavier Mercadé i Helena Morén Alegret | Actualitzat el 23/04/2021 a les 14:30

Love of Lesbian: «Hem deixat la broma per indagar en l'enuig, la insatisfacció i la decepció»

Parlem amb el quartet de Sant Vicenç dels Horts, sobre el seu 'Viaje épico hacia la nada'

Love of Lesbian | Michal Novak

Love of Lesbian practica un pop aferrat a la poètica irònica de Santi Balmes, que no es resisteix a fer un clam contra les injústicies de la societat. El quartet presenta el seu novè disc, *Viaje épico hacia la nada* (Warner, 2021), parlant d'inspiracions emotives i posicionaments ideològics amb la metafòrica portada de la foto d'una piscina buida, realitzada pel dissenyador Javier Jaén. Tancats durant mesos a l'estudi, obsessionats pels efectes de la pandèmia en una civilització cada vegada més insolidària, arriba l'esperat nou treball de la banda més popular de l'escena catalana. **LOL** s'enfronta de nou al dolor que desperta la seva obra, entre la quotidianitat absurda i les heroïcitats del dia a dia. El bon ofici els ratifica com a artífexs d'un pop reivindicatiu conjugat amb una banda de Sant Vicenç dels Horts amb denominació d'origen, capitanejada pel planter titular de Juli Saldarriaga, Oriol Bonet i Jordi Roig.

És la tarda de l'últim dijous de gener, i ens trobem a l'entorn de La Farinera del Clot, a Barcelona. Sempre professionals, **Love of Lesbian (LOL)** s'han maquillat per a una sessió de fotos prèvia a l'entrevista. Iniciem una conversa des de la confiança d'una vintena d'anys de relació. Se'ls veu reflexius, després d'un confinament que ha ajornat molts projectes, i amb ganes de tornar a l'arena pública amb un nou disc.

La cançó que titula l'àlbum, "Viaje épico hacia la nada (VEHN)", és un homenatge pòstum a alguna persona estimada?
Santi Balmes (veu): Sí, la cançó parteix de la mort d'un amic del poble, en Mario, de Sant Vicenç dels Horts, amb qui havíem començat a tocar als 15 o 16 anys. Les persones dels inicis sempre són molt importants a la teva vida, i la trucada amb aquella notícia em va inspirar el títol del disc. La lletra està influenciada per les decisions que prens a la vida, que és el tema subjacent del disc. Pot ser un bon pas per fer un viatge iniciàtic, com sempre desitgem que sigui un nou disc, o també un pas negatiu. En qualsevol cas, quan prens aquesta mena de decisions saps que configuraran la resta de la teva vida.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=7MvbWYnCrAk
Quin records teniu del Mario?
S.B: Jo vaig tocar amb ell força temps, abans de LOL, i l'Oriol també hi va coincidir alguna vegada...

Oriol Bonet (bateria): En Mario tocava als grups **Perro Verde**, **Brand New Fire**...

Juli Saldarriaga (guitarra): Al poble teníem poca cosa que ens entretingués com a joves. I entre els grups musicals que hi havia al final ens barrejàvem, era inevitable que ens creuéssim encara que no fóssim dels mateixos estils. El Jordi era molt roquer, jo era més heavy, i al **Santi** i l'Uri els agradava el pop. Quan vaig començar amb **LOL** vaig comprovar que hi havia un altre tipus d'amistat amb el Mario o amb el Pepo. Per mi el Mario era un referent més com a músic, perquè tocava el saxo... Però quan el **Santi** ens va dir que la lletra anava de la seva mort ens va emocionar perquè, tot i que jo no hi vaig tenir la mateixa relació, va ser un cop fort d''hòstia, un col·lega!'. Cada vegada que sona el tema és inevitable pensar en ell.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=KKNwl0s6ap0
Al llarg de la història de la música hi ha hagut molts grans discos marcats per la mort d'una amistat... Què aporten?
S.B: Per a nosaltres és també una manera de fer un homenatge a la mateixa adolescència. Hi ha tants músics que s'han quedat al camí... En el fons som uns privilegiats. De la gent amb qui vam començar, sigui perquè no van tenir la confiança en si mateixos, o perquè no van gaudir d'una situació econòmica a casa o sociocultural que els donés l'empenta o el suport, o prou capacitat d'aguantar els mals moments... Hi ha una pila de cadàvers, no només físics, sinó també gent que ha hagut de canviar de professió quan la música era la seva vocació. En Mario tenia un talent descomunal i una oïda brutal, i crec que li va faltar confiança pròpia.

Heu hagut de gravar el disc en tres tongades, amb la pandèmia pel mig. Això ha fet que hagin evolucionat les cançons?
S.B: Del segon al tercer torn de gravació hi va haver cançons que van canviar. "Sesenta memorias perdidas" és la que més vam transformar. Al final, amb la pandèmia, hem treballat amb tranquil·litat i hem triat prèviament. D'entre tots els temes n'han quedat un parell al carrer que prometien molt però que no han entrat a l'alineació per al partit. És un símil futbolístic que trobo molt adient. Al capdavall és com si elaboréssim un planter perquè surti a jugar el nou partit: a la defensa hi ha els temes més clàssics de **LOL**, que són una continuació d'un estil que tenim innat; després hi ha els davanters, que són els singles, i finalment els extrems, on intentem fer mal en altres llocs i que segurament ara no faran cap gol però serviran per al proper disc. Sempre hi ha una conclusió del que hem après dels altres discos, temes que inevitablement són molt **LOL** pur, i d'altres que obren portes per als següents treballs, perquè puguem fer alguna cançó més experimental.

J.S: Entre les gravacions a la Casa Murada i a Blind Records vam decidir que volíem que el disc fos permeable a tot el que estava passant. Tot i que només han estat petits detalls. Per exemple,

vam passar de catorze a dotze cançons, vam fer petits arranjaments i alguns retocs a les lletres...

O.B: Al final del tema "Crisálida", per exemple, vam voler afegir una última frase amb ?la nueva normalidad', que actualment està tan de moda.

S.B: I també ?romanticismos los justos' a "Catalunya bondage". I algun altre retoc perquè m'havia quedat una lletra massa punyent.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=p-Es099SUGk
SUBMISSIÓ I EXÈRCIT
T'has autocensurat en alguna lletra, sobretot quan parles de temes polítics?
S.B: No, no... simplement que al final he arribat a la conclusió que, veient el que ha passat amb el Procés, no em vull penedir de dir que vaig defensar una penya que potser no valia tant la pena. A mesura que han anat passant els mesos, el que semblava molt evident ja no m'ho sembla tant. Al cap i a la fi, he intentat fer de la situació política una cançó passada pel filtre de l'humor i la ironia, que és on els bufons ens sentim més a gust.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=0DXgLD4hTbo
Et refereixes a la cançó "Catalunya bondage", com si fos un país submís?
S.B: Estic convençut que Catalunya és una ?terra bondage', que té el grandíssim avantatge que ha aconseguit el seu aliat perfecte, que és un Estat espanyol que actua com un sàdic. En el fons són com una parella ideal. A més, celebrem la Diada l'11 de Setembre, que va ser una derrota, i això ja denota una certa carència romàntica; apostem sempre pel rei equivocat o per la banda equivocada. Com a poble, els catalans hem aguantat d'una manera que a mi em sembla admirable però que mostra que històricament sempre ens ha faltat vista, molta vista.

J.S: Vista... o exèrcit!

S.B: Sí, és clar, sobretot exèrcit... Lamentablement, la relació Catalunya - Espanya s'ha convertit en una relació sadomasoquista. Ho veig des de fa molts anys. Vull aclarir que quan dic que Espanya és sàdica em refereixo als aparells i les estructures de l'Estat, no vull pas dir que el poble espanyol ho sigui... Ho vull puntualitzar. Hi ha moments en què hem abandonat la broma i el sentit de l'humor irònic anglès que teníem en una part de les lletres i hem volgut indagar en un estat d'enuig, insatisfacció i decepció... I segurament aquesta mala llet queda molt sintetitzada a "Catalunya bondage".

Video: https://www.youtube.com/watch?v=V991OONxxaw
En aquest tema hi col·labora la banda navarresa El Columpio Asesino, que també havia gravat amb Berri Txarrak. Com va ser la trobada i per què heu optat per la veu femenina de Cristina Martínez?
S.B: Amb la gent d'**El Columpio Asesino** ens hem creuat moltes vegades de gira i hem rigut molt. Som grans admiradors de la seva valentia, i aquesta cançó demanava un punt de cosa bruta i deixadesa nasty, que ells fan sense voler i que a nosaltres ens hauria costat més intentar provocar. Va ser un treball a distància, ens va funcionar i ens va agradar, ja que no els demanàvem res fora de les seves capacitats. I el mateix també passa amb el tema "El sur", que hem gravat amb **Bunbury**. No sé què passa amb la majoria de grups, que moltes vegades sembla que provoquen les col·laboracions només per sumar likes o per connectar amb les altres famílies de fans. Al llarg de la nostra trajectòria ens han ofert mil relacions d'aquest tipus, grups de la nostra generació o de generacions anteriors, i sempre hem volgut esperar a tenir alguna cançó que sorgís d'una manera natural. I aquest ha estat el cas d'**Enrique Bunbury** i també d'**El Columpio Asesino**.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=ChbMLofTV-A
Amb Bunbury sembla diferent... Tots dos heu viatjat a Mèxic, té un disc que es titula 'Viaje a ninguna parte' (Hispavox, 2004)... Per tant, sembla que compartiu una cosmovisió o un univers semblant?

S.B: Exacte, ha estat una relació cuinada a foc lent, una presa de confiança progressiva basada sobretot en el fet que li tenim admiració més enllà de la seva música. De fet, el seguim des d'**Héroes del Silencio** (1984-1996), per les apostes que ha fet per altres artistes o per les decisions vitals que ha pres com les gires pels Estats Units, tal com explica al documental El camino (2016).

J.S: Són actes de coratge i valentia que ha fet gràcies a un gran esforç físic i econòmic, que ha provocat i que empeny amb els seus músics i des de la seva oficina de contractació. És tot un exemple per nosaltres! Fa temps, quan vam presentar el disc *1999* (Warner, 2009), ja es va posar en contacte amb el **Santi**. Sempre ens ha felicitat pels èxits, i ens hem estat buscant per intentar col·laborar... Cal dir que **Bunbury** està molt atent al que passa a l'escena musical.

CULTURA O BARBÀRIE

El primer tema, "Eterna revolución", és una clara reivindicació perquè vingui una nova civilització. De què esteu farts?

S.B: "Eterna revolución" és una queixa, perquè estem farts del que està passant amb la pandèmia. Sembla que una part de la societat ha començat a admirar certs sectors professionals, com els metges, però també ens hem tornat uns misantrops. Hi ha molta insolidaritat i gent que ha aprofitat per perjudicar la resta. La lletra també és una protesta política, davant l'obligació judicial de fer les eleccions el 14 de febrer... Moltes vegades quedo perplex; aquesta realitat social i política és la ?Barbaria' de la cançó.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=S8Hfn3vzysg

Al festival BarnaSants 2021 també s'ha anunciat el lema ?Cultura o barbàrie'... Si el poeta Jesús Lizano parlava de Lizània com si fos un país, a quina barbàrie et refereixes en el teu cas?

S.B: ?Barbaria' és un concepte que vull ampliar més... perquè m'he quedat curt. En la societat actual s'ha instaurat una nova barbàrie. Ha arribat un punt en què les ideologies polítiques busquen la simplicitat per aconseguir el vot virulent, i això és barbàrie. I també hi ha la barbàrie que infligim al planeta. O veure com arriben immigrants que no poden pescar a les seves aigües, perquè resulta que la Comunitat Europea s'ha repartit l'explotació dels oceans by the face, amb acords amb segons quins mandataris que no es poden ni entendre, i al final els que es queixen d'aquests immigrants són els mateixos que els estan robant el menjar. Són injustícies que em treuen de polleguera, no és una barbàrie local, ja és una barbàrie global.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=Anz3VA2dSNg

Cantes que ?ets en la seva llista d'extremistes de l'ordre mundial'. Tens por que ens haguem tornat una societat autoritària?

S.B: Sí, part de la societat actua com a policia de la moral. Cal anar molt amb compte amb segons quins comentaris fas a les xarxes perquè ja no és que l'Estat et persegueixi per opinar, sinó que pots trobar algun col·lectiu que et criminalitza. Resulta que som a l'època a priori més llibertària de la història, quan en realitat el que estem fent és autoboicotejar-nos. És molt bèstia que la gent ens amenaci cada vegada més sovint quan ens diuen: ?Habla de música o has perdido un fan'... Penso que no devia ser tan bon fan. Jo no deixaré de llegir escriptors com Jorge Luis Borges perquè es posicionés d'una manera silenciosa a favor de la dictadura argentina. Fins i tot, en el cas de Mario Vargas Llosa, no deixaré de seguir-lo per molt que es manifesti contra la meva terra. O separem l'artista de la seva ideologia o tornarem a la barbàrie.

J.R: Ningú passaria pel sedàs, perquè tothom és de més d'un color, de dalt a baix.

J.S: I, segons com el miris, Josep Pla tampoc no passaria segons quin examen... A més, s'està fent una cosa molt perillosa que és revisar obres i expressions del passat.

J.R: Fins i tot la factoria Disney ha posat la pel·lícula Dumbo a la classificació d'adults, perquè pot ferir per contingut racista!

Penseu que se n'està fent un gra massa amb la nova censura de la cultura?
S.B: Ens tracten com si fóssim una societat molt infantil quan ens adverteixen que no som capaços de jutjar aquesta mena de coses. Per exemple, que s'hagi de posar un avís a Allò que el vent s'endugué (1939) perquè hi ha un contingut racista diu poc d'aquesta societat i del criteri que tenen respecte a nosaltres. Ja sabem que la senyoreta Escarlata i l'esclava pertanyen a una època històrica concreta i al context de la Guerra de Secessió dels Estats Units [1861-1865], amb la perspectiva dels anys trenta del segle XX quan Margaret Mitchell va escriure aquesta novel·la.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=VuJvFhEwAno
En canvi, amb la cançó "Escuela de danza aérea" la metàfora de ballar a l'aire o de sentir les ones és molt LOL.
J.S: Sí, des que conec el Santi, sincerament, sempre és als núvols. Els aspectes físics o l'entorn material són temes que no van amb ell. És el típic que surt de la furgoneta o del camerino, tothom amb la seva motxilla, i ell s'ha deixat la motxilla, el telèfon, el paquet de tabac o la guitarra... Vull dir que sempre és als núvols i necessita un contrapès que el faci baixar. I, des que el conec, aquest contrapès ha estat la seva dona. Dels dos, és la que toca de peus a terra, tot i que és una dona molt divertida i surrealista però és la que el posa en contacte amb la realitat.

S.B: Sí, ella és el meu complement ideal. Per a mi l'espai físic i material és un decorat.

Al tema "Los irrompibles" també us sincereu i reconeixeu que se us demana que sigueu massa forts a l'escenari?
S.B: A dalt de l'escenari sembla que sempre has de ser com un jonc, primet i elàstic, més que fort. És molt curiós però a una crítica periodística dolenta li faig més cas que a cent de bones... És una voràgine brutal.

J.S: La música és la feina que hem escollit i és meravellosa, però ens fa estar molt exposats. Sembla que tothom té dret a opinar públicament sobre la nostra feina. Això ens obliga a ser més forts, i no només davant del públic sinó també en el pla emocional. Per aquest motiu, ens hem de cuidar molt. Tenim una feina en la qual cal confrontar les nostres idees d'un cap a l'altre, i això ens fa forts.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=TqHEvFfLa9Q
Teniu una por atàvica dels canvis en el grup, o "Crisálida" és una cançó-fugida?
S.B: És un tema molt personal. Respon al fet que, tot i que la major part del disc parla de fer passos, aquesta cançó parla del contrari. La lletra es refereix al fet d'estar ancorat a una personalitat que no és la teva i de la dificultat per rectificar a mesura que et vas fent gran. I no és una problema que es resolgui amb quatre sessions de psicoanàlisi...

Us esgota recordar coses del passat com a "Sesenta memorias perdidas", o és el fet d'actuar davant de grans audiències?
S.B: No, el que ens fa més mandra són els horaris infernals de determinades actuacions, sobretot als festivals. I les tres hores i mitja de cua que s'han de fer a la duana de l'aeroport de Mèxic també són un horror, però tocar davant del públic, mai. Un cop ho hem provat, mai no podem deixar d'actuar als escenaris. Estiguem com estiguem d'ànim sempre anem a totes a cada concert. La frase ?de momento bien, vamos muy muy bien' és una mena d'autoengany, la canto amb tota la ironia possible. Potser és complicat que la gent ho capti però quan ho dic, ho penso exactament d'aquesta manera.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=4plKDj_GIRY
Per afrontar la nova gira, heu fitxat amb Panda Management amb l'aventura d'actuar i donar-vos a conèixer a Mèxic i als Estats Units. Quins són els vostres objectius a curt termini?
Jordi Roig (guitarrista): Cal tenir molt present que el que aquí hem aconseguit en almenys vint anys, a Mèxic ho hem assolit en només tres anys gràcies a la intensitat amb què es viuen els concerts. I no només el públic, també nosaltres mateixos. Les gires per l'Estat espanyol arriben

com a una ciutat tan llunyana com la Corunya, un lloc on vas i tornes en un cap de setmana. En canvi un viatge a Mèxic acostuma a ser d'una o dues setmanes, i allà durant la darrera gira ja ho vam viure tot molt diferent. Vam estar fora de casa molts dies i la relació entre nosaltres va ser més intensa...

S.B: Fent la lletra d'"El sur" he de confessar que vaig buscar un imaginari mexicà, amb el qual amb **Bunbury** ens podíem sentir molt a gust. Hi ha una iconografia que ens ubica en un lloc comú, que potser compartim bandes d'aquí que també han funcionat a Mèxic, sobretot quan ets un grup guiri. En aquest cas, escriure una composició d'encàrrec per a una altra persona va ser un joc divertit també per a mi mateix.

J.S: Quan vam actuar a l'auditori de Ciutat de Mèxic ja el vam convidar a pujar a l'escenari amb però no va ser possible... Sempre hem intentat encaixar, i finalment la coincidència ha arribat amb aquest disc.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=X42c9xhWeno